

Тому варто якомога більше уваги в ході навчання приділяти завданням, що набувають форми дидактичного діалогу. При цьому, «суттєвою характеристикою діалогу є співпошук істини як подія, як явище, що переживають учасники діалогу. Діалог виникає за умови постановки суттєво значущих проблем, розв'язання яких вимагає неоднозначної відповіді та, відповідно, поруху думки й асоціативного мислення» (О. Васьківська) [1].

Чим вищий освітній рівень здобувають майбутні менеджери, тим більше і можливостей, і потреб для того, аби в навчальному діалозі вони виступали як провідна або рівноправна сторона. Зокрема, в магістратурі ми бачимо важливі основи для ведення активного дидактичного діалогу студентами у зв'язку з розробкою ними дослідницької теми, виконанням магістерської роботи, де представлена власна точка зору, моделюється й впроваджується експериментальна складова як результат у тому числі й організаторських умінь майбутнього управлінця.

На наш погляд, саме розширення форм обговорення, обстоювання результатів власних дослідницьких пошуків у діалогічній взаємодії становить ще не досить використаний, але, безумовно, важливий ресурс становлення професіоналізму майбутнього менеджера.

Список використаних джерел:

1. Васьківська О. Дидактичні аспекти формування у старшокласників умінь діалогічного спілкування / Олена Васьківська // Український педагогічний журнал. – 2016. – №2. – С. 82-87.

2. Жігірь В. І. Управлінська компетентність як необхідна умова професіоналізму менеджера освіти / В.І. Жігірь. [Ел. ресурс]. – Реж. доступу до дж. <http://bdpu.org:8080/bitstream/123456789/2977/1/Upravl%C3%ADns%27ka%20kompetentn%C3%ADst%27%20ya%20neobkh%C3%ADdna%20umova%20profes%C3%ADnal%C3%ADzmu%20menedzhera%20osv%C3%ADti.pdf>

СУЧАСНИЙ СТАН ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ З БІОЛОГІЇ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Кобернік С.Г., Гонтар І.О.
(Київ, Україна)

У сучасній шкільній освіті позакласна робота має важливе значення й надає вчителю можливість розширити, поглибити і усвідомити отримані учнями знання з біології, сформувані необхідні для майбутнього життя і діяльності компетентності, що досягається за допомогою різноманітних методів біології, основними з яких є спостереження та проведення експерименту.

У статті 24 Закону України «Про повну загальну середню освіту» звертається увага на те, що «педагогічна діяльність вчителя включає... проведення позакласної роботи з учнями...» [3]. На нашу думку, це дозволить учням краще пізнати біологію та навколишній світ в цілому та сприятиме їхньому ставленню до живих організмів.

Однією з переваг позакласної роботи з біології є можливість застосування індивідуального підходу, що проявляється у врахуванні інтересів кожного учня, поглибленні і розширенні знань з біології, створюючи при цьому зв'язок теоретичної складової з практичною. Водночас зміст позакласної роботи не

обмежується рамками навчальної програми з біології, а дозволяє її значно розширити та вийти за її межі й визначається власними інтересами та потребами учнів [2, с. 11].

Нині у зв'язку з карантинном через Covid-19 у вчителів виникають певні труднощі в організації позакласних заходів з біології, що зумовлено закриттям музеїв, виставок, зоопарків, ботанічних садів і обмеженням пересування у громадських місцях. Усе це не дозволяє проводити позакласну роботу в класичному форматі, переводячи її до дистанційної форми.

На нашу думку, таке обмеження водночас відкриває вчителю нові перспективи та надає можливості до пошуку нових методів й засобів щодо проведення позакласних заходів з біології, серед яких: онлайн-екскурсії в музеї, онлайн-лабораторії для досліджень, брей-ринги, квести, вікторини, тематичні вебінари тощо.

Позакласна робота, як і будь-яка навчальна діяльність, у більшості випадків залежить від підходу вчителя до її планування та організації, застосування методичних прийомів, що забезпечать активне сприйняття, засвоєння наданої інформації при вивченні біології та сприятиме формуванню в учнів позитивного ставлення до природничих дисциплін [1, с. 36].

Одним із головних завдань нашого дослідження було з'ясувати ставлення учнів до проведення позакласної роботи з біології, виявити переваги та недоліки у процесі організації позакласних заходів у закладах загальної середньої освіти.

Для того, щоб оцінити ставлення учнів до проведення позакласної роботи з біології нами було розроблено анкету та проведено анкетування школярів на базі двох спеціалізованих шкіл м. Києва: № 239 та № 76.

Анкетування проводилось серед учнів 6 класів. Усього в опитуванні прийняло участь 127 школярів. На основі отриманих результатів було з'ясовано, що у 60% опитаних позакласна робота не проводиться. У решти учнів позакласна робота з біології проводиться, але найчастіше у словесній формі та включає в себе такі методи, як: розповідь, роз'яснення, бесіда, дискусії.

Одним з питань для учнів, у яких проводиться позакласна робота було: «Чи подобається учням її проведення?». При відповіді на нього думки учнів розійшлися на тих, хто задоволені, а це 25% учнів, не задоволені – 12,4% та частково задоволені – 62,6% опитаних. Головною причиною незадоволення переважна більшість школярів визнала особисту незацікавленість у проведенні позакласних заходів.

На питання «Чи здатні позакласні заходи покращити знання учнів з біології?» більша частина опитуваних (80,3%) відповіла, що позакласна робота може поглибити та розширити їхні знання, особливо при використанні цікавих для учнів методів і форм навчання.

Одним з головних питань в позакласній роботі з біології полягає в тому, які засоби важливо використовувати при проведенні позакласних заходів. На думку більшості учнів такими засобами є мікроскопи та муляжі.

Внаслідок того, що зміст шкільної програми з біології не встигає охопити всі новітні досягнення, позакласні заходи є одним з способів удосконалення знань та вмінь учнів, але крім розширення знань важливим є подання цікавих та сучасних фактів про досягнення біологічної науки. Більшість опитуваних учнів (53,6%) серед усіх шкільних предметів віддають перевагу позакласним заходам саме з біології, що пов'язано з широкими можливостями цієї науки.

Отже, позакласна робота є важливою частиною освітнього процесу з біології й спрямована на формування позитивного ставлення до природничих наук у цілому. Вона здатна розвивати в учнів вміння аналізувати, порівнювати, узагальнювати, здійснювати пошукову діяльність, проводити дослідження та формує повагу до оточуючого нас природного середовища. Слід звернути увагу на те, що найголовнішим при її організації і проведенні залишається вибір учителем методів та форм, які будуть корисними, безпечними й зможуть зацікавити учнів до вивчення біології у закладах загальної середньої освіти.

Список використаних джерел:

1. Васюк Н.М. Позакласна робота з біології як засіб формування екологічної компетентності учнів. Педагогічні технології / Н.М. Васюк // Постметодика. – 2011. – С. 35-40.
2. Грицай Н.Б. Методика позакласної роботи з біології. Дистанційний курс [Електронний ресурс] / Н.Б. Грицай. – 2010. – Режим доступу до ресурсу: <http://grytsai.rv.ua/wp-content/uploads/2016/05/pozklas.pdf>.
3. Закон України «Про повну загальну середню освіту» [Електронний ресурс]. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20?find=1&text>.

ЕЛЕКТРОННИЙ КОНТЕНТ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ

Гриженко В.В., Барбінов В.В.
(Полтава, Україна)

Цифровізація суспільства, усіх сфер життя і діяльності людини, широке впровадження ІКТ в освітній процес вимагає досконалого володіння інформаційно-цифровими технологіями як педагогічними працівниками так і здобувачами освіти.

Електронний контент розглядаємо як форму передачі інформації, обміну досвідом і знаннями через інформаційно-комунікаційні мережі.

Виходячи з визначення ми бачимо, що електронний контент дає можливість комунікувати усім учасникам освітнього процесу в умовах дистанційної та змішаної форм навчання. Тому від якості електронного контенту, рівня володіння цифровими технологіями педагогічними працівниками та учнями залежить і якість комунікації.

Використання якісного електронного контенту зумовлене необхідністю впровадження в освітній процес ефективних та гнучких форм і методів організації професійно-теоретичної та професійно-практичної підготовки здобувачів освіти.

Аналіз наукових публікацій і власний досвід дав змогу визначити основні напрями застосування електронного контенту в освітньому процесі, що в поєднанні з такими компонентами інформаційно-освітнього середовища як система управління навчанням та управління освітнім контентом, здатні реалізовувати можливості:

- організації мережевої взаємодії педагога та учнів для формування навичок навчального співробітництва, комунікативної компетентності;
- організації індивідуальної підтримки навчальної діяльності особистості учня педагогом на підставі інформації про результати діяльності учня за навчальним матеріалом;
- управління навчальним процесом за рахунок взаємодії персональних мобільних пристроїв учнівської молоді, комп'ютера або мобільного пристрою